

Stanowisko

II Nadzwyczajnego Wielkopolskiego Kongresu Samorządowego

W sprawie sytuacji prawno- finansowej jednostek samorządu terytorialnego

Poznań 15 stycznia 2020 roku

My samorządowcy, zgromadzeni na **II Nadzwyczajnym Wielkopolskim Kongresie Samorządowym**, na podstawie przeprowadzonej dyskusji i w oparciu o własne doświadczenia, a także przekazując głos mieszkańców naszych wspólnot, zwracamy się z szerokim apelem o podjęcie dyskusji i odpowiednich działań legislacyjnych, które doprowadzą do utrwalenia stabilnych ram prawno-finansowych funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego.

Obecna sytuacja finansowa JST i podstawy do realizacji ich budżetów, budzą istotny niepokój całego środowiska samorządowego, którego celem jest realizacja ambitnych i potrzebnych działań inwestycyjnych, na rzecz społeczności lokalnych. Niestety w licznych obszarach tematycznych, pojawia się coraz więcej nowych niebezpieczeństw, zaniedbań i niekorzystnych rozwiązań legislacyjnych, które w połączeniu z wyraźnym spadkiem możliwości finansowych JST, w najbliższym czasie mogą spowodować utratę nie tylko zdolności inwestycyjnych samorządów lokalnych, ale również zrównoważoną realizację wydatków bieżących.

Mając na uwadze troskę o materialny dobrostan naszych mieszkańców, musimy pamiętać o niezbędnych podstawach finansowych funkcjonowania samorządów lokalnych. Odciążenie podatkowe Polaków wpływa korzystnie na ich bezpośrednią sytuację finansową, jednak w sposób wyraźny ogranicza dochody własne JST. Zatem w wielu wypadkach realizacja kolejnego budżetu wymagać będzie podwyższenia podatków i opłat lokalnych, a także zmniejszenia wydatków bieżących, zrezygnowania z części inwestycji, czy remontów infrastruktury komunalnej. Zagrożonych jest wiele zadań społecznych i obywatelskich. Z przerażeniem również obserwujemy duży wzrost kosztów bieżących JST, który pazernie konsumuje wszelkie wzrosty przychodów budżetów lokalnych, powodując destabilizację finansową. Nie można powiedzieć, że winę za to ponoszą samorządy. Jesteśmy od lat zmuszani do realizowania narzucanych zadań, błędnej polityki legislacyjnej i ograniczaniu dochodów samorządowych przez rządzących.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, czując odpowiedzialność za pomyślny rozwój społeczności lokalnych, apelujemy o:

- 1. Ustawowe zmiany i przemodelowanie zasad organizacji finansów publicznych, zakładające system rekompensat za wszelkie narzucone zmiany w systemie podatkowym zmniejszającym dochody własne JST**
- 2. Przestrzeganie konstytucyjnej zasady adekwatności środków do zadań powierzonych samorządom (art. 167 ust. 1 Konstytucji RP), przy nakreślaniu zasad i modelu realizacji zadań zleconych w JST**

3. **Efektywne i zgodne z rzeczywistością oszacowanie kosztów realizacji zadań oświatowych, które stanowią lwia część zarówno wydatków, jak i zaangażowania organizacyjnego JST**
4. **Zmianę systemu organizacji służby zdrowia, a zwłaszcza realną wycenę świadczeń zdrowotnych, co w przeważającej większości ośrodków spowodowało olbrzymie zadłużenie jednostek, ograniczające efektywną realizację zadań**
5. **Przestrzeganie zasady umożliwienia opiniowania przez stronę samorządową istotnych ustaw wpływających na podstawy funkcjonowania JST, przede wszystkim poprzez unikanie przyjmowania szybkich ścieżek legislacyjnych (projektów poselskich ustaw) i podejmowania efektywnej i partnerskiej dyskusji podczas posiedzeń KWRiST**
6. **Dalszą dyskusję nad modelem systemowych rozwiązań związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, aby rozwiązania te były jasne w interpretacjach i nie destabilizowały budżetów JST**
7. **Pogłębianie i uruchamianie dalszych procesów decentralizacyjnych i utrzymanie dotychczasowych kompetencji jednostek samorządu lokalnego, które wyposażone w odpowiednie środki finansowo – organizacyjne, potrafią zadośćuczynić wszelkim potrzebom społeczności lokalnych**

We wszystkich powyższych kwestiach, my przedstawiciele jednostek samorządu lokalnego, deklarujemy partnerstwo dla wszelkich merytorycznych dyskusji, prezentując otwartą postawę wobec rozwiązań legislacyjnych. Wraz z Rządem RP oraz Parlamentem RP, które odpowiadają za tworzenie prawa, mając na uwadze rozwój i dobro Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie w jej optyce i perspektywie lokalnej, mamy nadzieję na efektywną współpracę i wypracowanie konsensualnych rozwiązań.